

**Pályázó:
Kisújszállás Város Önkormányzata**

**Pályázott kategória:
Holnap városáért Díj 2015/
A Művészet, a Kultúra, az Örökség megőrzéséért**

„Kisújszállás városa nem könnyű adottságokkal bír a földrajzi, közlekedési, gazdasági és erőforrási adottságokat illetően. Nagy kihívások az elvándorlás, az országrész korlátozott munkalehetőségei, a kellő erősségű ipar, és a prosperáló vállalkozások hiánya. A gazdasági korlátokat viszont sok téren ellensúlyozza a kisújszállásiak szellemi teljesítménye, tudása, innovatív alkotókedve. Ez az emberi elszántság az, ami az itt élőket évszázadokon keresztül mindig is éltette és megtartotta a mindenkor gazdasági szűkösségek ellenére is, valamint hitem szerint a gondviselő Isten.”

(Illésy Ádám emeritus nagykunkapitány,
Kisújszállás díszpolgára)

Kisújszállás egy kisváros az Alföld közepén a Nagykovácsiban. Alig 12 ezren lakják. Az itt élők a hajdani, IV. Béla király által az 1200-as években letelepített kunok leszármazottainak vallják magukat. A kunok letelepedése után folyamatosan éltek itt közösségek, még akkor is, ha többször végigpusztították a településen az emberi és természeti erők – a tatár és a török hordák, háborúk, árvizek, aszályok, pestisjárvány.

1717-től datálja a város az újratelepülését, hisz ekkor jöttek vissza és kezdtek hozzá otthonaik újjáépítéséhez azok a „maradék lakosok”, akik a törökök elől menekültek el. 1745 is fontos nemcsak a város, hanem az ún. Hármaskör (a Nagykovács, a Kiskovács, és a Jászágó) lakosai számára. Ugyanis egy közös összefogás eredményeként megváltották szabadságukat a Habsburgoktól, Mária Teréziától – ezt a történelmi eseményt nevezik redempciónak. Ennek következtében lendületes fejlődésnek indult a térség. 1806-ban mezővárosi rangot kapott a település. E város lakói aktívan kivették részüket az 1848/49-es szabadságharcból, maga is Kossuth többször is járt a városban.

A 19-20. század évfordulóján egy karizmatikus polgármesternek, Gaál Kálmánnak köszönhetően alakult ki a ma is meghatározó városközpont neobarokk és szecessziós épületekkel. Gaál Kálmán emlékét helyi díj is őrzi.

KISÚJSZÁLLÁS JELENE

A városfejlesztés és a város kulturális, művészeti életének fő elemei

Közösségfejlesztés

Értékmegőrzés

Hasznosíthatóság

Építészeti örökségek és értékek

A tárgyi kultúrát őrzik a városközpont meghatározó középületei, valamint a régi, a paraszti és a paraszt-polgári építkezés jegyeit magukon viselő épületek. Kiemelendő a több mint kétszáz éves tájház, valamint a műemlék épületek: a Református templom, a Néprajzi Kiállítóterem és a Városháza. A városközpont megújítása során a Kálvin park és környezete is új arculatot kapott.

Köztéri alkotások

Kisújszállás köztéri alkotásokban gazdag város. Itt található például az ország egyik legszebb lovas szobra, a második világháború mementőjeként a harangos szobor, a legújabbakból: Bagaméri és a „Piacos fiú” című és Kiss Tamás költő szobra, továbbá a Pásztorkodás emlékhelye és a Báránypark.

Együtt a lakossággal, civilszervezetekkel

Civil kezdeményezésként indult a hajdani **lovas hagyományok újjáélesztése az évenkénti Kun Viadalok** és lovasversenyek megszervezésével, vagy a kunkapitány-választás hagyományának az újjáteremtésével. Három civil szervezet (horgászok, vadászok, városvédők) közös kezdeményezései a HO-VA-VÁR tisztsági napok. A néphagyományokat a 48-as Olvasókör és a Bokorvirág Egyesület, valamint több kézműves kör őrzi. Művészeti csoportok: Phoenix Vegyeskar, Mellofon Fúvóegyüttes, 48-as Asszonykórus és Dalárda, Nagykun Táncegyüttes.

Városi programok, megemlékezések

Kivilágos Kivirradtig Fesztivál

Bagaméri Családi Fesztivál

Karácsonyi hangverseny

Nagykunsági hagyományok megőrzése

a Nagykunsági Krónika újbóli megjelentetése

évente Nagykun Hagyományőrző Bál

Kun Viadalok, lovas rendezvények

Irodalmi örökségek

Irodalmi örökségüket a következő nevek jelzik:

Nagy Imre, Arany János, Móricz Zsigmond, Kiss Tamás, Sarkadi Imre, Ladányi Mihály, Csukás István, Szent Ernő.